

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ผู้รายงานได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการเรียน
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารจริง (Authentic Materials)
6. การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งยังกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้ตลอดหลักสูตร โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความสามารถในการใช้

ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์จริง แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมที่หลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552: 1-2)

2. คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศมุ่งพัฒนาผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552: 5-7)

ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียง ข้อความข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความ สำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผล และยกตัวอย่างประกอบ

สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง เรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และ คำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยาย ความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตัวเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็น ต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม และประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นเป็นภาษาต่างประเทศ

มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและสันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100 - 2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentence) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับ

ความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา. 2552: 20-26)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communications) การใช้ภาษาต่างประเทศ ในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียนแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอ ข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่าง เหมาะสม

มาตรฐาน ต.1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต.1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต.1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษาและความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections) การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระอื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหา ความรู้ และฝึกโลกทัศน์ของตน

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (Communities) การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

4. หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

5. คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (ภาษาอังกฤษการอ่าน) รหัสวิชา อ22203 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

อ่านข่าวประเภทต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ บทความ เรื่องสั้น โคลงเพลง บทสนทนา บทบรรณาธิการ กราฟ ดัชนี สารบัญ โฆษณา ฉลากยา แผนภาพ แผนภูมิ แผนที่ ตาราง กำหนดการ ป้ายสัญลักษณ์ พยากรณ์อากาศ เพื่อบอกความหมายของคำศัพท์ แสดงความคิดเห็น เปรียบเทียบ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม สรุป นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรายบุคคลและกลุ่ม รวมทั้งอ่าน บทสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วแสดงบทบาทสมมติ

6. ผลการเรียนรู้

รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (ภาษาอังกฤษ) การอ่าน อ22203 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. อ่านสัญลักษณ์และป้ายได้เข้าใจ นำไปปฏิบัติในชีวิตจริงเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของตนเองได้
2. อ่านข้อความ บทสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายได้เข้าใจ นำไปปฏิบัติได้

3. อ่านสภาพอากาศ การพยากรณ์อากาศได้เข้าใจ สรุปความสำคัญ และตอบคำถามได้
4. อ่านคำแนะนำต่าง ๆ ได้เข้าใจ ตอบคำถาม นำไปปฏิบัติและอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้
5. อ่านบทสนทนาเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย ฉลากยาได้เข้าใจ และนำไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้
6. อ่านข้อความเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และโฆษณารับสมัครงานได้เข้าใจ นำความรู้ไปใช้เขียนสมัครงานได้
7. อ่านข้อมูลเกี่ยวกับกราฟชนิดต่าง ๆ ได้เข้าใจ สรุปสาระสำคัญ แปลงข้อมูลดิบเป็นกราฟได้ และแปลงข้อมูลจากกราฟเป็นข้อความบรรยายได้
8. อ่านโฆษณาการท่องเที่ยวได้เข้าใจ และนำไปโฆษณาประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นของตนเองได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญ มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความสนใจและให้คำจำกัดความของการอ่านไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

มณีนีรัตน์ สุโกชิตรัตน์ (2548: 18) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

พรสวรรค์ สีสื่อ (2550: 179) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้ การอ่านคือ กระบวนการเข้าใจความหมายภาษา การแปลความหมายและการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจประเมินค่าเกี่ยวกับคุณภาพ ค่านิยม ความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเรื่องราวที่อ่าน โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดและต้องมีความสามารถเพื่อที่จะทำความเข้าใจและตีความ ข้อความที่ผู้เขียนสื่อออกมาในรูปแบบของการเขียน

สมุทร เซ็นเซวานิช (2551: 1) ได้สรุปความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือการสื่อความหมาย เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ และอาจจะตอบโต้กับผู้อื่นด้วยการสื่อความหมาย

ครอแลย์ (Crawley. 1995: 14) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดระดับถึงค่าต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับสิ่งที่มองเห็น แล้วจึงสื่อความหมายจากสัญลักษณ์ที่อ่าน

เดย์และแบมฟอร์ด (Day; & Bamford. 1998: 12) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นการสร้างความหมายจากข้อความที่เขียนหรือพิมพ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อความหรือข้อมูลที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้ถูกต้อง

มุยส์และเรโนล (Muijs; & Reynolds. 2001: 6) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสื่อสารเช่นเดียวกับการเขียน โดยมีจุดประสงค์หรือความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง และเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องสร้างความหมายจากตัวอักษร เพื่อสร้างความเข้าใจกับเนื้อเรื่องมากกว่าการแปลเป็นคำ ๆ

จากคำจำกัดความและความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการอ่านดังกล่าว กล่าวได้ว่าการอ่าน คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ผู้อ่านต้องแปลความหมายและสร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน โดยใช้กระบวนการทางความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาและประสบการณ์ของผู้อ่านเข้าไปพิจารณาและตีความในการอ่านเพื่อให้รู้และเข้าใจจุดหมายของผู้เขียน

2. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไปเนื่องด้วยวัย อาชีพ หรือความสนใจที่แตกต่างกัน ซึ่งมีนักการศึกษาบางท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

มันทนา นาคะบุตร (2544: 12) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ คือ ต้องการหาความรู้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำไปปฏิบัติหรือเพิ่มพูนความรู้ เป็นการอ่านที่เจาะจงศึกษา ค้นคว้า หาความรู้อย่างแท้จริง โดยอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
2. อ่านเพื่อหาคำตอบ เป็นการอ่านเพื่อการค้นหาคำตอบที่อาจเป็นข้อเท็จจริงหรือเหตุผล มาประมวลเป็นคำตอบ โดยอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการคิดสรุป เพื่อพิจารณาว่าสิ่งที่ได้อ่านเป็นความรู้ข้อเท็จจริง หรือมีเหตุผลที่ทำให้เชื่อถือได้เพียงใด
3. อ่านเพื่อความบันเทิง ผู้อ่านมุ่งหวังความสุข ความสบายใจจากการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามสภาพเป็นจริง
4. อ่านเพื่อวิเคราะห์ หรือวิจารณ์ ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียดเพื่อจับประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ ผู้อ่านต้องมีความรู้จากเรื่องที่อ่านประกอบการคิดวิเคราะห์ มีความเที่ยงธรรมในการติชม เพื่อให้การวิเคราะห์ หรือวิจารณ์นั้นมีเหตุผล เป็นที่น่าเชื่อถือ
5. อ่านเพื่อฝึกทักษะในการออกเสียง เป็นการฝึกตนเองให้อ่านออกเสียงได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ มีจังหวะลีลา การอ่านที่เป็นธรรมชาติ รู้จักแบ่งวรรคตอนในการอ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 5-6) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็นและรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ
2. อ่านเพื่อแก้ปัญหา
3. อ่านเพื่อความรู้และการศึกษา
4. อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัย
5. อ่านเพื่อปรับปรุงคุณภาพ
6. อ่านเพื่อรักษาสุขภาพ เป็นโรคต่าง ๆ ควรรักษาอย่างไร
7. อ่านเพื่อปรับปรุงอาชีพ
8. อ่านเพื่อเกิดความเพลิดเพลิน
9. อ่านเพื่อแก้เหงาหรือฆ่าเวลา
10. อ่านเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

วิลเลียม (Williams. 1994: 12) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อทราบข้อมูลโดยทั่วไป (General Information about text)
2. การอ่านเพื่อหาข้อมูลเฉพาะ (Information from text)
3. การอ่านเพื่อความพอใจหรือตามความสนใจ (Pleasure or interesting)

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่าน ถือเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการอ่าน การอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ว่าอ่านเพื่ออะไร ต้องการรายละเอียดมากน้อยเพียงใด เมื่อทราบถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านแล้ว จะได้นำวิธีการอ่านที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน

3. ความสำคัญของการอ่าน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (กรมวิชาการ. 2534: 58) สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมมติ มีสมาธิมากกว่า และมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่าน จิตใจจะต้องมุ่งมั่นกับข้อความพินิจพิเคราะห์ข้อความ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านได้เอง
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วิจัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยเมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

กิลเล็ท เทมเพิล และ ครอฟอร์ด (Gillet; Temple; Crawford. 1990: 4-6) และ กันนิง (Gunning. 1992: 4-5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. ความสำคัญด้านภาษา (Importance of Language) เนื่องจากความสามารถในการเรียนรู้ภาษานั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ดังนั้นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาเช่นกัน ทั้งนี้การพัฒนาการอ่านควรควบคู่ไปกับทักษะทางภาษาอื่น ๆ คือ การพูด การเขียน รวมทั้งกระบวนการทางด้านความคิด

2. ความสำคัญด้านประสบการณ์ (Importance of Experience) การอ่านก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านประสบการณ์มากขึ้น นอกจากความเข้าใจที่เกิดขึ้นในการอ่านเนื้อหาแล้ว การอ่านยังเชื่อมโยงไปถึงการพัฒนาอารมณ์และประสบการณ์ที่ได้จากเนื้อเรื่อง อันจะทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านความรู้ ความมั่นใจ และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เนื่องจากผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านที่ดีย่อมได้รับการยกย่องและนับถือจากสมาชิกในสังคมเป็นอย่างดี

3. ความสำคัญด้านวัฒนธรรมของผู้เรียน (Importance of the Students' Culture) การอ่านมีความเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์ต้องสื่อสารกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารและความรู้ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเสมือนสะพานเชื่อมให้มนุษย์มีข้อมูลและความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อที่จะสามารถสื่อสารกันได้ นอกจากนี้มนุษย์ยังใช้ประโยชน์จากการอ่านเพื่อความบันเทิงหรือเพื่อการเข้าสังคม เช่น การร่วมชมรมรักการอ่าน เป็นต้น

4. ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ (Importance of Economy Use) การอ่านถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพในสังคม ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ระบุว่า ระดับความสามารถเฉลี่ยในการอ่านออกเขียนได้ของประชากรในสหรัฐอเมริกาที่จะได้รับการพิจารณาเข้ารับทำงานอยู่ที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในขณะที่ 1 ใน 4 ของจำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกามีความรู้อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งปัญหาการเขียนออกเขียนได้ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานได้ส่งผลกระทบต่อความสามารถแข่งขันในเชิงเศรษฐกิจของประเทศ

สรุปได้ว่าการอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งผลต่อการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย เพราะการอ่านทำให้ได้มาซึ่งความรู้ อันจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า

4. การประเมินทักษะการอ่าน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544: 154-155) กล่าวว่า การประเมินทักษะการอ่านสามารถใช้เกณฑ์กำหนด ตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อย และเกณฑ์กำหนดความสามารถในการรับสารหรืออาจทั้ง 2 เกณฑ์ประยุกต์เข้าด้วยกัน โดยให้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวมมากกว่าแบบย่อย ดังนี้

1. ความรู้ด้านคำศัพท์ สามารถเข้าใจคำศัพท์และสำนวนที่ใช้
2. ความรู้ด้านไวยากรณ์ สามารถใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพนาม คำเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบท ที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ ขออนุญาต เป็นต้น

เกณฑ์กำหนดความสามารถทางการอ่านแบบรวมจะเป็นดังนี้

1. ความสามารถเรียบเรียงความ ได้แก่ การอ่านแล้วเข้าใจความ สามารถแสดงความเข้าใจ โดยการตอบคำถามด้วยถ้อยคำที่เรียบเรียงใหม่โดยได้ใจความเดิม หรือเลือกตอบ และเรียงลำดับข้อความเป็น 1, 2, 3, ได้
2. ความสามารถอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด สามารถโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วย
3. ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ คือ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา คือ สามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่าน และความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลา ภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่า สาระนั้นนั้นเป็นประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการ หรือไม่ทางการ เจตนา ทักษะคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่สามารถ

ประเมินประสิทธิผลของบทอ่านนั้นได้ว่า มีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อม และใช้ภาษาได้อย่างกระชับหรือไม่ ความสามารถระดับนี้เป็นระดับสูง ซึ่งต้องอาศัยความรู้ระดับต้น ๆ เป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2545: 44) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน ดังนี้

1. ประเภทของแบบทดสอบทักษะการอ่าน ได้แก่
 - 1.1 แบบเลือกตอบ (Multiple Choice, True/False)
 - 1.2 การตอบคำถามแบบสั้น (Short Answer)
 - 1.3 การถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จากการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเติมคำ หรือข้อมูลในแผนภูมิหรือรูปภาพ การเติมคำลงแบบฟอร์ม การลากเส้นแสดงทิศทางที่ได้จากการอ่าน
 - 1.4 การจดบันทึกข้อความ (Note-Taking)
 - 1.5 การเติมคำที่เว้นว่างโดยใช้ข้อมูลจากบทอ่าน (Cloze Procedure)
 2. ระดับขั้นความสามารถของระดับการอ่าน
 - 2.1 ระดับกลไก สามารถบอกได้ว่า กลุ่มคำ หรือประโยคที่ได้มาเหมือนหรือต่างกัน เป็นต้น
 - 2.2 ระดับความรู้
 - ความสามารถเลือกภาพที่มีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้ได้
 - สามารถเลือกประโยคที่มีข้อความตรงกับข้อมูลที่แสดงไว้ในแผนที่ แผนภูมิ และกราฟได้
 - 2.3 ระดับถ่ายโอน
 - สามารถเลือกคำที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่างของข้อความที่ให้มาได้
 - สามารถเลือกคำหรือวลีที่มีความหมายเหมือนคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคได้
 - สามารถเลือกข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับประโยคหรือวลีที่ขีดเส้นใต้ได้
 - สามารถเลือกคำหรือข้อความที่อ้างอิง โดยขีดเส้นใต้ในข้อความที่กำหนดให้
- ได้ ฯลฯ

2.4 ระดับสื่อสาร

- สามารถอ่านข้อความไม่เคยเห็นมาก่อน แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง
อ่านได้
- สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกคำตอบหรือวลีที่เป็นหัวข้อ (Topic) ได้
- สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกประโยคที่มีใจความต่อเนื่องและสัมพันธ์กับ
ข้อความนั้นได้
- สามารถเลือกประโยคที่นำมาเติมในบทสนทนาได้ถูกต้อง ฯลฯ

2.5 ระดับวิเคราะห์วิจารณ์

- สามารถอ่านประโยค บทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับ
อารมณ์ หรือความคิดของตัวละครได้
- สามารถอ่านประโยคบทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับ
สถานการณ์ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์หรือบุคคลในเรื่องที่อ่านได้
- สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับจุดประสงค์และความคิดเห็น
ของนักเรียนได้ ฯลฯ

สรุปได้ว่า การประเมินผลการอ่าน เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถ และ
ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ทั้งคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และการถ่ายโอนจากเรื่องที่อ่าน โดยเกณฑ์
การประเมินทักษะการอ่านแบ่งได้เป็น ระดับกลไก ระดับความรู้ ระดับถ่ายโอน ระดับสื่อสาร และระดับ
วิเคราะห์วิจารณ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

จากแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทำให้เกิดขั้นตอนการสอนต่าง ๆ ที่ใช้จัด
การสอนทั่ว ๆ ไป ขั้นตอนการสอนนี้มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์สอน เทคนิคการสอน
สื่อ อุปกรณ์ และหน่วยการสอนด้วย ครูผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพื่อจะได้จัดการสอน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการดำเนินการสอนแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2545: 111)

1. ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

ในการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นตอนการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่จะเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practiced/Directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อย ๆ ปลดปล่อยให้ทำเองมากขึ้น เป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) การฝึกแบบนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบนั้น ๆ ก่อนจนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้อาจตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมายได้ ต่อจากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำการใช้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้จากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือเป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ เพราะสามารถช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเองแค่ไหน ซึ่งการที่จะถือว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้วอย่างแท้จริงคือ การที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ ภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบในชีวิตจริง นอกจากนี้ผู้เรียนจะยังมี

โอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกในชั้นตอนนี้ และ การได้เลือกใช้ภาษาตัวเอง จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการนำเสนอ เนื้อหา ขั้นฝึกปฏิบัติ และขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

2. กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

มอร์โรว์ (Morrow. 1981: 59-66) ได้เสนอแนะการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนต้องรู้ว่าเรากำลังทำอะไร หมายถึง ในตอนต้นของบทเรียน นักเรียนต้องรู้จักจุดมุ่งหมาย มีจุดประสงค์และเป้าหมายที่แน่นอนในการเรียน รู้ว่าเมื่อเรียนจบบทแล้วนักเรียนจะสามารถทำอะไรได้บ้าง นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

2. การสอนส่วนรวมของภาษาสำคัญกว่าส่วนย่อย หมายถึง การสอนภาษาไม่ควรคำนึงถึงเฉพาะรูปแบบที่ถูกต้องของประโยคที่พูดเท่านั้น เพราะรูปแบบของภาษากับหน้าที่ของภาษาไม่จำเป็นต้องตรงกัน อีกทั้งการสอนแบบแยกส่วน นักเรียนไม่สามารถสื่อความหมายได้ การสอนให้สื่อความหมายได้คือ การใช้ข้อความต่อเนื่อง ใช้ภาษาที่อยู่ในสถานการณ์ที่เป็นจริง

3. กระบวนการในการสื่อสารมีความสำคัญเท่ากับรูปแบบของภาษา หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ต้องให้นักเรียนได้ฝึกใช้รูปแบบของภาษา ในลักษณะกระบวนการสื่อสาร ควรจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด โดยมีรูปแบบของการสื่อสาร ดังนี้

3.1 การเกิดช่องว่างของข้อมูล (Information Gap) ในชีวิตจริง การสื่อสารระหว่างสองคน หรือมากกว่า จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องการทราบข้อมูลของอีกฝ่าย ครูควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน โดยใช้แบบฝึกที่มีสถานการณ์ที่เป็นช่องว่างด้านข้อมูล และให้นักเรียนเติมช่องว่างนั้น จะทำให้นักเรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้

3.2 การเลือก (Choice) คือ ผู้พูดมีสิทธิ์เลือกใช้ถ้อยคำที่จะสื่อสาร มีข้อเลือกว่าจะพูดอะไร พูดอย่างไร ครูควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกใช้ภาษาตามต้องการ

3.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการสื่อสารผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอยู่ในใจแล้วว่าต้องการข้อมูลอะไร หากได้รับคำตอบตรงกับความต้องการของตนเอง ก็หมายความว่า การสื่อสารนี้ประสบผลสำเร็จ และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ หมายถึง การที่นักเรียนจะมีพัฒนาการในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น นักเรียนต้องได้ฝึกกิจกรรมการสื่อสารในสถานการณ์จริง กล่าวคือ การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการได้ปฏิบัติจริง ดังนั้น ครูควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

5. ความผิดพลาดในการสื่อสารไม่ใช่สิ่งผิดเสมอไป การที่นักเรียนใช้ภาษาผิด หรือสื่อความหมายผิด ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการสื่อสาร แต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ครูควรอนุโลมและไม่ควรยับยั้งขณะนักเรียนทำกิจกรรม เพราะจะทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นใจในการใช้ภาษาคราวต่อไป

ลิตเติลวูด (Littelwood. 1992: 38-49) ได้เสนอกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้หลายแบบ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional Communication Activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเท่าที่ตนสามารถใช้ได้ เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจกันได้มากที่สุด ในการทำกิจกรรมประเภทนี้ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์หรือเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอไป ความสำเร็จในการทำกิจกรรมจะวัดจากการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กิจกรรมประเภทนี้อาจจะวัดได้หลายแบบ แต่มีหลักการร่วมกัน คือ ครูต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นต้องใช้ภาษา เพื่อหาข้อมูลที่ตนยังขาดอยู่ หรือเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1.1 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing Information with Restricted Processing Information) กิจกรรมประเภทนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยผู้เรียนทั้งคู่จะมีข่าวสารต่างกัน ดังนั้นผู้เรียนจะต้องร่วมมือกันนำข้อมูลข่าวสารที่แต่ละคนมีอยู่มารวมกัน จึงจะแก้ปัญหาได้

1.2 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในวงกว้าง (Sharing Information with Unrestricted Processing Information) กิจกรรมนี้มีวิธีการแบ่งผู้เรียนเช่นเดียวกับกิจกรรมประเภทแรก แต่แตกต่างกันที่กิจกรรมประเภทนี้ไม่จำกัดข้อมูลข่าวสาร ผู้เรียนที่มีข้อมูลข่าวสารสามารถแนะนำอธิบายบอกรายละเอียดหรือปรึกษาหารือกันกับผู้เรียนที่ไม่มีข้อมูลข่าวสาร

1.3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing Information) กิจกรรมประเภทนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยผู้เรียนทั้งคู่จะมีข้อมูลข่าวสารที่ต่างกัน ดังนั้นผู้เรียนจะต้องร่วมกันนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่แต่ละคนมีอยู่มาร่วมกันจึงจะแก้ปัญหาาร่วมกันได้

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing Information) กิจกรรมประเภทนี้เน้นที่กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้เรียนแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้

2. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction on Activities) เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกับกิจกรรมประเภทแรกในแง่ที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษา แต่กิจกรรมประเภทนี้จะกำหนดสถานการณ์และบทบาทของผู้เรียนเอาไว้ด้วย ดังนั้นในการทำกิจกรรมนอกจากผู้เรียนจะได้ใช้รูปภาพเพื่อการสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจกันแล้ว ผู้เรียนยังต้องเลือกใช้สื่อประเภทรูปภาพที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์และบทบาทของตนเองด้วย ความสำเร็จในการทำกิจกรรมประเภทนี้ จึงวัดจากความสามารถ 2 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ และความสามารถในการเลือกใช้รูปภาพได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์และบทบาทที่ได้รับ

ในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ ผู้สอนอาจใช้ห้องเรียนเป็นการจำลองสถานการณ์ทางสังคมก่อน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในเรื่องใกล้ตัว และในสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย หลังจากนั้นจึงจัดให้นักเรียนได้แก้ไขภาษาในแบบอื่นที่เป็นสถานการณ์นอกชั้นเรียนต่อไป เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกในภาษาเพื่อการสื่อสาร

ธอร์นเบอร์รี่ (Thornbury, 2005: 67-69) ได้เสนอแนวการสอนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภท

1. กิจกรรมกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก (Awareness Raising Activities) ในชั้นตอนนี้ผู้สอนจะต้องทำให้ผู้เรียนตระหนักรับรู้ถึงลักษณะพื้นฐานความรู้ทางภาษาที่เป็นเป้าหมาย การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1.1 ความสนใจ (Attention) คือการทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตื่นตัวและอยากมีส่วนร่วม

1.2 การสังเกต (Noticing) คือ ผู้เรียนสามารถสังเกตความต่างระหว่างความสามารถของตนกับของผู้เชี่ยวชาญภาษานั้น ส่วนนี้เรียกว่าการสังเกตเห็นช่องว่าง (Gap Noticing)

1.3 ความเข้าใจ (Understanding) หมายถึง ความสามารถในการจำกฎเกณฑ์ หลักการ รูปแบบใด ๆ ได้ ซึ่งความเข้าใจเกิดขึ้นได้ผ่านการเรียนรู้ตัวอย่างของหลักเกณฑ์ หลักการ รูปแบบนั้น ๆ เป็นจำนวนมาก ก็จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้กฎเกณฑ์ หลักการ รูปแบบนั้น ๆ ได้ง่าย

2. กิจกรรมการฝึกฝนเพื่อกำกับและครอบคลุมทักษะ (Appropriation Activities) ความสามารถในการกำกับควบคุมซึ่งเกิดจากการฝึกฝน (Practice Control) หมายถึงการแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถกำกับควบคุมทักษะใด ๆ แม้ว่าอาจมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดข้อผิดพลาดขึ้น แต่สามารถแก้ไขได้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสามารถนี้

3. กิจกรรมเพื่อมุ่งให้เกิดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง (Towards Autonomy Activities) กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน กล้าทดลองเสี่ยงปฏิบัติจริง พร้อมสนับสนุนนักเรียนให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการใช้ภาษาในชีวิตจริง เรียกว่า สภาพการปฏิบัติการจริง (Real Operating Condition) ในการสร้างสรรค์กิจกรรมให้เกิดความสามารถในการพึ่งตนเองทางภาษาได้นั้น ควรเป็นไปดังนี้ คือ Purposefulness, Productivity, Interactivity, Challenge, Safety และ Authenticity

จากลักษณะวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มุ่งเน้นที่การพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะสัมพันธ์ คือมีกิจกรรมที่ต้องอาศัยมากกว่าหนึ่งทักษะ และมีความสัมพันธ์ระหว่างทักษะต่าง ๆ ให้นักเรียนได้มีโอกาสสื่อสารอย่างแท้จริงในชั้นเรียนและขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งในรายงานการทดลองครั้งนี้จะเน้นเฉพาะด้านการอ่านเพื่อการสื่อสาร

3. การสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีสอนอ่านที่เน้นให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เน้นการสอนที่นำเอกสารจริงซึ่งพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันให้นักเรียนได้ศึกษา และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริง โดยมีนักการศึกษาได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

วิสาข์ จัตติวัตร (2541: 52-57) ได้สรุปกิจกรรมการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนอ่าน ก่อนการอ่านครูควรมีกิจกรรมที่นำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนดังนี้
 - 1.1 กิจกรรมการคาดการณ์ ทำนายเรื่องที่จะอ่านล่วงหน้า ก่อนการอ่านข้อความใด ๆ นักเรียนควรทำนายเรื่องที่จะอ่านล่วงหน้า จากหัวข้อเรื่อง กับชื่อย่อ โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ หรือจากภาพ ตาราง แผนภูมิ
 - 1.2 กิจกรรมการกำหนดจุดประสงค์การอ่าน นักเรียนควรมีจุดประสงค์ในการอ่าน เช่น การอ่านเพื่อหาข้อมูลบางอย่าง โดยใช้เทคนิค Skimming กวาดสายตาอ่านข้อความอย่างรวดเร็วเพื่อหาข้อความที่ต้องการ อาจตั้งคำถาม หรือปัญหาให้นักเรียนหาคำตอบก่อนที่จะอ่านเรื่อง
2. กิจกรรมระหว่างอ่าน ระหว่างการอ่านนักเรียนควรคาดเดาความหมายจากบริบท ตีความหมายของคำศัพท์จากข้อความในบริบท อาจจะอนุมานความหมายของคำศัพท์จากคำที่มีความหมายคล้ายกัน หรือความหมายตรงข้ามกัน โครงสร้างของคำ และจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง ในระหว่างการอ่าน นักเรียนควรทราบความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่าง ๆ และโครงสร้างของย่อหน้าที่อ่าน โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์ และคำที่ใช้เชื่อมประโยค เช่น สามารถเขียนโครงสร้างของย่อหน้า ซึ่งประกอบด้วยใจความสำคัญ (Main Idea) และรายละเอียดประกอบ (Supporting Details) ได้ สามารถบอกหน้าที่ของภาษาว่า ข้อความนั้น ๆ มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ คำจำกัดความ บรรยายตัวอย่าง หรือให้เหตุผล นอกจากนี้ นักเรียนควรทราบรายละเอียดทั้งที่ผู้เขียนกล่าวไว้และที่ไม่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน โดยสังเกตจากความสัมพันธ์ของประโยคและโครงสร้างของย่อหน้า
3. กิจกรรมหลังอ่าน เป็นกิจกรรมการสร้างแบบฝึกหัดการอ่านตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่แปลกใหม่ และช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อความที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น คือ ถ่ายทอดข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

3.1 กิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูลจากข้อความที่อ่านมาเป็น แผนผัง ตาราง รูปภาพ แผนที่ และแผนภูมิ เป็นต้น

3.2 กิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูลจากแผนผัง ตาราง รูปภาพ แผนที่ และแผนภูมิ เป็นข้อความภาษาอังกฤษ

3.3 กิจกรรมการย่อข้อความที่อ่านในรูปตาราง หรือย่อหน้าสั้น ๆ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 178-179) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activities) เป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่าน ซึ่งจะมีกิจกรรม เช่น การคาดคะเนเรื่องที่อ่าน การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือรูปภาพ

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-Reading Activities) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่าน กิจกรรมในขั้นนี้ เช่น การลำดับเรื่อง จากการตัดเรื่องเป็นส่วน ๆ (Strip story) การเขียนแผนผังความสัมพันธ์ในเรื่อง (Semantic Mapping) การเติมข้อความลงในแผนผัง

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading Activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมอาจจะเชื่อมโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด ทักษะการเขียน โดยการแสดงบทบาทสมมติ เขียนเรื่องโต้ตอบจากจดหมาย พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

กุศยา แสงเดช (2545: 139-143) ได้ให้แนวทางการจัดการสอนทักษะการอ่านดังต่อไปนี้

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activity) กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-Reading Activity) และกิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading Activity) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activity) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 Personalization : เป็นการสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้เรียนโดยถามตอบ สนทนา เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน เป็นการเตรียมรับความรู้ใหม่จากการอ่าน

1.2 Predicting : เป็นการเดาเรื่องราวที่จะอ่านจาก picture diagrams หรือ title ของเรื่องโดยให้ผู้เรียนทายหรือเดาเรื่องราวที่จะอ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และควรอธิบายคำศัพท์ใหม่ให้กับผู้เรียน โดยใช้วิธีการต่อไปนี้

- Vocabulary predicting
- Vocabulary matching
- Vocabulary dictionary working

ในการจัดกิจกรรมก่อนการอ่านนั้น ผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น

- ใช้สื่อการเรียนการสอน (Teaching Learning Materials) ทั้งแบบ Visual Materials ได้แก่ picture, photographs, diagrams, brochures, newspaper, magazine หรือแบบ Audio Materials ได้แก่ music, tapes, news broadcasts, sound recording, TV และ video recording

- นำเสนอ “หัวข้อเรื่อง” หรือ “Title” ของเรื่องที่จะอ่าน
- ใช้เกมต่าง ๆ เช่น flashcard game, running dictation, matching, jigsaw picture, describe and arrange
- Demonstrations or Mime ใช้การสาธิตหรือการแสดงกิริยาท่าทาง
- Semantic Mapping ใช้ผังความคิด
- Storying-telling ใช้การเล่านิทาน
- Predicting ใช้การคาดเดา เป็นต้น

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-Reading Activity) สามารถสอนอ่านได้ทั้งแบบออกเสียงและไม่ออกเสียง (Reading Aloud or Silent Reading) ขั้นตอนนี้เป็นกรนำเสนอเรื่องที่จะอ่านเป็นครั้งแรก ในขั้นตอนนี้ควรตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน โดยการตั้งคำถามและควรทำกิจกรรมต่อเนื่องกับขั้น Pre-Reading ข้อควรระวัง คือ ถ้าผู้สอนใช้วิธีถามปากเปล่า (Oral Question) ก็ควรแบ่งตอนในการถามเป็นส่วน ๆ หรือ Paragraph สั้น ๆ โดยการให้ Focused Question เพื่อให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดหมาย และตอบเพียง 2-3 คำถาม โดยเริ่มจากคำถามที่ง่าย ๆ ก่อนแล้วจึงถามรายละเอียดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หลักการใช้คำถามใน Oral Question มีดังนี้

2.1 ถามด้วย Yes/No Questions

2.2 ถามด้วย True/False Questions หรือ Right or Wrong

2.3 ถามด้วย Or Questions

คำถามที่ให้เลือกตอบนี้ ในข้อ 2.2 และ 2.3 นั้น เป็นลักษณะของคำถามที่เป็นการถามย้ำความเข้าใจเดิมจากการถาม Yes/No Questions และเป็นการฝึกการตัดสินใจของผู้เรียนด้วย

2.4 ถามด้วย “Wh-Questions” ผู้เรียนในระดับต้น ควรใช้คำถามแต่เพียง Who, What, Where, When เสียก่อน จนผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวและมีข้อมูลเพียงพอ จึงจะถามคำถามที่ยากขึ้น เช่น คำถาม How หรือ Why

มีข้อควรสังเกตสำหรับการตั้งคำถาม คือ การตั้งคำถามนั้นจะต้องถามหลังจากที่ผู้เรียนได้รับข้อมูลหรือกระบวนการคิด และเวลาในการคิดอย่างเพียงพอในการที่จะค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเป็นระบบ และคำถามนั้นควรเป็นคำถามแบบกึ่งข้อมูลย้อนกลับให้ความรู้เพิ่มขึ้นทีละน้อย

ในระหว่างการสอนการอ่าน ครูสามารถดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ เพื่อส่งเสริมและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน เช่น

- Matching เป็นกิจกรรมการจับคู่ ทำได้หลายวิธี เช่น จับคู่เนื้อเรื่องกับภาพหรือแผนภูมิ (Diagram) จับคู่คำกับคำจำกัดความ (Definition) จับคู่คำกับประโยคที่เกี่ยวข้อง
- Ordering เป็นกิจกรรมการเรียงลำดับเหตุการณ์ให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ทำได้หลายวิธี เช่น เรียงประโยคหรือแผนภูมิ ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน เรียงประโยค (Sentences) ตามลำดับเรื่อง เรียงตอน (Paragraph) ตามลำดับเรื่อง
- Completing เป็นกิจกรรมการเติมข้อความให้สมบูรณ์ ทำได้หลายวิธี เช่น เติมข้อความค้ำลงใน Chart Diagram รูปภาพ ตามเรื่องที่อ่าน เติมคำหรือข้อความลงในเนื้อเรื่องย่อ (Fill in the blanks.) เติมคำหรือข้อความลงในตารางแสดงข้อมูล (Table of Information)
- Correcting เป็นกิจกรรมการแก้ไขคำ ข้อความ รูปภาพ Diagram ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

- Deciding เป็นกิจกรรมการเลือกว่าอย่างไรถูก เช่น เลือกคำตอบที่ถูกต้อง (Multiple Choice) เลือกประโยค TRUE/FALSE ตามเนื้อเรื่อง เลือกว่ามีประโยคหรือข้อมูลนั้นในเนื้อเรื่องหรือไม่ เลือกว่าประโยคนั้นแสดงความเป็นจริง (Fact) หรือความคิดเห็น (Opinion)

- Supplying/Identifying เป็นการหาความคิดรวบยอด เช่น หา Topic Sentence สรุปใจความสำคัญ (Conclusion) หา Main Idea ตั้งชื่อเรื่อง (Title) ย่อเรื่อง (Summary) หาข้อมูลรายละเอียด (Specific Information)

3. กิจกรรมหลังการอ่าน Post-Reading Activity เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการสอนอ่าน คือมีจุดประสงค์ที่จะย้ำความเข้าใจของเรื่องให้อ่านให้มากขึ้น สร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้เรียน โดยดำเนินกิจกรรมให้สนุกสนานและสามารถแสดงออกเกี่ยวกับความเข้าใจในสิ่งที่เรียน เช่น

- 3.1 ให้อ่านเรื่องที่มีวงคำศัพท์คำเดียวกันในเรื่องทำนองเดียวกัน
- 3.2 แข่งขันหรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับคำศัพท์ และไวยากรณ์ที่เรียนมา
- 3.3 เขียนประโยคง่าย ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำและ

แลกเปลี่ยนกันอ่านระหว่างกลุ่ม

- 3.4 กลุ่มผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สลับกลุ่มกันถามตอบและ

ให้คะแนน

ข้อควรปฏิบัติ

- 1) การอ่านควรเน้นความเข้าใจ (Comprehension) มิใช่โครงสร้างทางภาษา
- 2) ใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายและความเข้าใจ ไม่มุ่งเน้นการทดสอบคำศัพท์
- 3) คำถามที่ใช้ควรเกี่ยวข้องเฉพาะในเรื่องที่ทำ
- 4) ไม่ควรใช้เวลานานมากเกินไป ควรใช้เวลาเพียงพอในการคิดและเรียบเรียงคำตอบ
- 5) คำถามที่ใช้ควรแตกต่างจากบทเรียน เพื่อให้เกิดความสนใจ และควรให้ผู้เรียนตั้งคำถามเองบ้าง

6) ใช้คำถามที่หลากหลาย เช่น Free Response, True-False หรือ Multiple Choice คละกันไป

การสอนอ่านควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (Teaching Reading Skill)

1. What to Teach หมายถึง สื่อหรือเนื้อหา (Content) ในการนำมาใช้สอน การเตรียมเนื้อหาจึงควรคำนึงถึงการทำให้ดูสมจริง (Authentic) ให้มากที่สุด เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียน สนใจและตระหนักในประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องเหล่านั้น

2. Why to Teach หมายถึง จุดประสงค์ในการอ่าน (Purpose of Reading) การอ่านของคนเรานั้นมีจุดประสงค์ในการอ่านที่แตกต่างกันในชีวิตประจำวัน เมื่อตระหนักในความต่าง นี้แล้วก็จะเป็นทางนำไปสู่การคิดวิธีในการสอนอ่าน เพื่อที่จะได้บรรลุจุดประสงค์นั้น ๆ

3. How to Teach หมายถึง วิธีหรือแนวการสอน (Teaching Techniques) ทำอย่างไรจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนอ่านแบบต่าง ๆ การคิดวิธีการต่าง ๆ ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ (Curiosity) สนใจต่อสิ่งที่กำลังจะอ่าน เช่น สร้างวิธีการเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน ระลึกถึงความรู้และประสบการณ์เดิม (Background Knowledge) หรือสร้างแนวทางในการคิดให้ ความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ

ไวท์ (White. 1981: 89) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่ใช้ฝึกอ่านในการสื่อสารไว้ว่า ผู้สอน ควรคำนึงถึงจุดประสงค์ของนักเรียน ควรเลือกกิจกรรมฝึกทักษะที่มีสถานการณ์จำลองที่นักเรียนได้ทำ กิจกรรมหลังจากการอ่านบทความนั้น ๆ และสามารถที่จะสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สรุปได้ว่า การสอนอ่านจะแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่านที่เป็นการนำ นักเรียนเข้าสู่เนื้อหา ขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน ซึ่งเป็นการฝึกและทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน และ ขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน เป็นการตรวจสอบความเข้าใจและนักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้จากเรื่องที่ อ่านนำไปใช้ในเหตุการณ์จำลองได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการเรียน

1. ความหมายของเอกสารประกอบการเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการเรียนไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2535: 60) ได้กล่าวถึงเอกสารประกอบการเรียนว่า เป็นสื่อที่พัฒนามาจากการแจกแผ่นปลิว (Sheet) ประกอบการเรียนของนักเรียน โดยนักเรียนอาจใช้ประกอบคำอธิบายของครู หรือใช้สำหรับทำกิจกรรมในการเรียน

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2550: 6) ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นลักษณะเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่ม มีเนื้อหาสาระที่ครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีคำอธิบายถึงรายละเอียดของเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีรูปภาพประกอบตามคำบรรยายอย่างเหมาะสม เนื้อหามีการแยกย่อยและเรียงตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน สาระถูกต้อง รูปแบบการพิมพ์ที่ดี มีความชัดเจน เป็นสาระที่เขียนโดยความรู้ของผู้สอนเอง

สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 1) เอกสารประกอบการเรียน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ควรมีหัวข้อเรื่อง จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และกิจกรรม เพื่อจะส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด

ถวัลย์ มาศจรัส, และ ประหยัด ปริงประโคน. (2554: 55) ได้กล่าวถึงความหมายของเอกสารประกอบการเรียนว่า เนื้อหาสาระจะต้องมีสาระอิงหลักสูตร เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล เป็นข้อเท็จจริงที่สามารถนำไปอ้างอิงได้ มีรูปแบบการเขียนในรูปแบบของการเรียบเรียงด้วยภาษาที่ชวนอ่าน ให้ความรู้และความรู้สึกในรูปแบบของการเขียนสารคดีที่อ่านง่าย

จากความหมายของเอกสารประกอบการเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า เอกสารประกอบการเรียน หมายถึง เอกสารหรือสื่อการเรียนที่จัดขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ในวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยคำนึงถึงเนื้อหา และกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนที่เหมาะสม

2. ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียน

กรมวิชาการ (2535: 60) กล่าวว่า เอกสารประกอบการเรียน มีลักษณะทางเทคนิค ประกอบด้วย คำนำ หน่วยต่าง ๆ และหน่วยกล่าวถึงจุดประสงค์ ประสบการณ์การเรียนรู้ กิจกรรม สำหรับคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา สรุปท้ายหน่วย และแบบฝึกหัด

นคร พันธุ์ณรงค์ (2548: 42) ได้เสนอองค์ประกอบของเอกสารประกอบการเรียนว่า ควรแยกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรประกอบไปด้วย

1. ลำดับหน่วยการเรียนรู้และชื่อหน่วยการเรียนรู้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระสำคัญ
4. เนื้อหา
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. สื่อการเรียนการสอน
7. การวัดประเมินผล
8. ตำราและหนังสืออ่านประกอบ
9. แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้

สนม ครุฑเมือง (2549: 90) กล่าวถึงส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนไว้ว่า มี 3 ส่วนหลัก ๆ ดังนี้

1. ส่วนนำ ประกอบไปด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และคำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน
2. ส่วนเนื้อหา อาจแบ่งเป็นเรื่องย่อย หรือ เป็นตอน ตามลักษณะของเนื้อหา ควรประกอบด้วย ชื่อบท หรือชื่อหน่วย หรือชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่องย่อย แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา สาระ กิจกรรมท้ายบทเรียน คำถามท้ายบทเรียน แบบทดสอบหลังเรียน
3. ส่วนอ้างอิง อาจอยู่ส่วนท้ายเนื้อหาในแต่ละตอน หรืออยู่ท้ายเล่มของเอกสารประกอบการเรียน ประกอบด้วย เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก เช่น กระจาดคำตอบ และเฉลย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปว่า ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนไม่มีรูปแบบที่จำเพาะเจาะจง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ผลิต โดยคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้และลักษณะการนำไปใช้ โดยมากมักมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องพร้อมด้วยกิจกรรม และส่วนอ้างอิง

3. วิธีการสร้างเอกสารประกอบการเรียน

ถวัลย์ มาศจรัส (2547: 21-22) สรุปขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการเรียนได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการเรียนการสอน เพื่อการสร้างเอกสารประกอบการสอน
2. ศึกษาหลักสูตรโดยละเอียด เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม
3. เลือกเนื้อหาที่เหมาะสม แบ่งเป็นบทเป็นตอน หรือเป็นเรื่องเพื่อแก้ปัญหาที่พบ
4. ศึกษารูปแบบของการเขียนเอกสารประกอบการสอน และกำหนดส่วนประกอบภายในของเอกสารประกอบการสอน
5. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเนื้อหาสาระจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อสร้างจุดประสงค์เนื้อหา วิธีการและสื่อประกอบเอกสารประกอบการสอน
6. เขียนเนื้อหาในแต่ละตอนโดยละเอียด ซึ่งอาจจะแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย รวมทั้งภาพประกอบ แผนภูมิ และข้อทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ นำผลที่ได้มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงส่วนที่บกพร่อง
8. นำไปทดลองใช้ในห้องเรียนและเก็บบันทึกผลการใช้
9. นำผลที่ได้มาใช้พิจารณาและปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
10. นำไปใช้จริงเพื่อแก้ปัญหาจากข้อ 1 ที่ได้วิเคราะห์ไว้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547: 19-20) กล่าวว่า การเขียนเอกสารประกอบการเรียนนั้น ผู้เขียนควรทราบถึงเทคนิคการเขียน และข้อควรพิจารณาบางประการ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ควรพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายในด้านจิตวิทยา วุฒิภาวะ และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะผู้เรียนแต่ละระดับมีความต้องการแตกต่างกัน ทั้งในด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบ รวมถึงขนาดของตัวอักษร

2. การกำหนดเนื้อหา ต้องมีความถูกต้องและเหมาะสม คือ การมีเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนด มีความเที่ยงตรงของข้อมูลที่นำเสนอ มีความชัดเจน ทันท่วงที ไม่กำกวม หรือเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง รวมไปถึงความยากง่ายของเนื้อหาสาระ ในด้านวิद्यุติ ประสพการณ์ และพื้นฐานของผู้เรียน

3. การเรียบเรียงถ้อยคำ โดยต้องคำนึงถึงข้อสำคัญต่อไปนี้ในการนำเสนอเนื้อหา

3.1 รูปแบบ ควรเขียนให้กระชับแต่ได้ใจความ ไม่มีคำขยายโดยไม่จำเป็น

3.2 การเว้นวรรคตอนที่ถูกต้อง ไม่ตัดหรือแยกคำ เพราะการเว้นวรรคตอนผิดอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ผู้เรียน

3.3 ควรมีการย่อหน้าเมื่อเปลี่ยนประเด็นของเนื้อหา หรือเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

4. การใช้ภาษา ควรให้อ่านง่ายและเข้าใจได้รวดเร็ว คำนึงถึงเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายในการที่จะใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เทคนิคการนำเสนอ ควรมีความน่าสนใจ เร้าใจ ชวนให้ติดตาม อยากเรียนและค้นคว้าต่อไป และไม่ควรมีข้อมูลที่อัดแน่นจนเกินไป การใช้ภาพประกอบเป็นเทคนิคหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสนใจ หรือเพิ่มความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการมีแบบฝึกหัด หรือกิจกรรม และแบบประเมินผล จะช่วยให้เอกสารประกอบการเรียนมีคุณค่าและบรรลุจุดประสงค์ได้เป็นอย่างดี

จากขั้นตอนดังกล่าว สรุปได้ว่า การสร้างเอกสารประกอบการเรียนต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อที่จะได้จัดเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสม โดยเนื้อหาต้องมีความน่าสนใจและทันสมัย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้และค้นคว้าหาคำตอบ โดยทำตามขั้นตอนในการสร้างเอกสารประกอบการเรียนคือ ขั้นวางแผน ขั้นพัฒนาและปรับปรุง และขั้นนำไปใช้

4. ประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียน ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2543 : 112) กล่าวถึงข้อดีของเอกสารประกอบการสอน ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามอัตราความสามารถของแต่ละบุคคล
2. เหมาะสำหรับการอ้างอิงหรือทบทวน
3. สะดวกในการแก้ไขและปรับปรุงเนื้อหาใหม่

4. เหมาะสำหรับการเรียนรู้ที่วิธีหนึ่ง
5. ช่วยลดบทบาทของครูในการสอน มุ่งเน้นการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ
6. ช่วยพัฒนาความคงที่ของเนื้อหา
7. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องกำหนดบทบาท
8. เป็นสื่อการเรียนการสอน
9. เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอน
10. เป็นตัวเชื่อมระหว่างนักเรียนกับครู ที่จะทำความเข้าใจเนื้อหาตรงกันและ

ถ่ายทอดเข้าสู่ตัวนักเรียน

พิตสันต์ ด่านไพบูลย์ (2546: 9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนดังนี้

1. ทำให้ผู้ทำได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด เช่น หลักการของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาของวิชานั้น ๆ เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาและจุดประสงค์รายวิชาที่จัดทำ
2. ทำให้ผู้ทำได้ฝึกการค้นคว้าแหล่งวิชาต่าง ๆ ตลอดจนการทำเชิงอรรถ บรรณานุกรมอ้างอิง เพื่อให้เอกสารประกอบการเรียนมีความสมบูรณ์ หรือสำหรับผู้สนใจศึกษารายละเอียด

มิ่งขวัญ ธรรมสโรช (2549: 8) กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนไว้ดังนี้

1. ทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรรายวิชา กำหนดขอบเขตของเนื้อหาวิชา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การค้นคว้าเนื้อหาอย่างละเอียด การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างสื่ออุปกรณ์การเรียน การวัดประเมินผล ตลอดจนการจัดทำหนังสือและตำราอ่านประกอบ
2. ทำให้มีคู่มือการสอนที่สะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนตามหลักสูตรตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อครู อาจารย์ที่สอนแทน สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ หรือประโยชน์ต่อครู อาจารย์ หรือผู้สนใจนำไปเป็นแนวทาง หรือปรับปรุงประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เอกสารประกอบการเรียนมีประโยชน์ทั้งต่อครูในด้านการใช้เป็นสื่อเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนักเรียนในด้านการเรียนรู้ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของนักเรียนในเวลาที่ต้องการ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกสารจริง

1. ความหมายของเอกสารจริง

นักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายเกี่ยวกับเอกสารจริงในลักษณะที่คล้าย ๆ กัน ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 241) ได้ให้ความหมายของเอกสารจริง (Authentic Materials) ว่า หมายถึง แผ่นพับ ใบปลิว โฆษณา โปสเตอร์ แผนที่ แผนภูมิสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รายการวิทยุ/ทีวีภาคภาษาอังกฤษ

แบดดอค (Baddock. 1991: 16-18) กล่าวถึงเอกสารจริงว่า เป็นเอกสารที่ผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันของเจ้าของภาษา เนื่องจากในช่วงปี 1970 ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) เป็นที่แพร่หลายในวงการเรียนการสอนภาษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสื่อสารและได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของเอกสารจริง ดังต่อไปนี้

1. ใช้ภาษาตามแบบที่เจ้าของภาษาใช้ โดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบของภาษาให้ง่ายขึ้น
2. เป็นภาระงานที่เหมาะสม สะท้อนให้เห็นสิ่งที่นักเรียนต้องการหรือจำเป็นต้องปฏิบัติได้ในชีวิตจริง
3. เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษารวมถึงแง่คิดทางด้านจิตวิทยาต่าง ๆ ซึ่งจะกล่าวถึงเจ้าของภาษาคิดอย่างไร และข้อความที่ใช้กันเป็นประจำซึ่งสะท้อนให้เห็นกิจวัตรของเจ้าของภาษา

วิดโดสัน (Widdoson. 1979, cited in Matines. 2002: 188) ได้ให้ความหมายของเอกสารจริงไว้ว่า เป็นสิ่งที่ยกแบบมาเพื่อสื่อความหมายโดยตรงกับเจ้าของภาษา เช่น รายการวิทยุ โทรทัศน์ บทความต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

โรเจอร์ (Roger. 1988: 467) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เอกสารจริง หมายถึง เอกสารที่เป็นไปได้ทั้งเสียง หรือข้อเขียน มีความเป็นธรรมชาติในรูปแบบต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับเนื้อหาทั้งในด้านวัฒนธรรม และสถานการณ์อย่างที่ใช้เจ้าของภาษาใช้

สรุปได้ว่า เอกสารจริง คือ เอกสารชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของเจ้าของภาษา รูปแบบภาษาที่เขียนขึ้นมามีความเหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นสื่อที่ไม่ได้ผลิตมาเพื่อใช้ในการสอนภาษาโดยตรง แต่มีเป้าหมายเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพราะมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้

ภาษาในชีวิตจริงและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาตามแบบที่เจ้าของภาษาใช้ เอกสารจริงสามารถเป็นสื่อ การอ่านที่สอดคล้องกับแนวทางการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารได้ จึงมีการนำเอาเอกสารจริงมาประยุกต์ใช้ ในการเรียนการสอนอ่าน

2. ประเภทของเอกสารจริง

นูนาน (Nunan. 1989: 54) ไฮแลนด์ (Hyland. 2003: 93) และ มาร์ตเนสและเพนามา เรีย (Martínez; & Peñarúa. 2008: 57) ได้กล่าวถึงประเภทของเอกสารจริงไว้สอดคล้องกันว่า เอกสารจริงสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เอกสารที่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ใบโฆษณาต่าง ๆ ฉลากยา หัวข้อข่าว การ์ตูน แบบฟอร์มต่าง ๆ สถิติ แบบสอบถาม คู่มือการใช้สินค้า เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว และวารสารต่าง ๆ

2. เอกสารที่เป็นประเภทเสียง ได้แก่ บทสนทนาที่บันทึกจากสภาพความเป็นจริง รายการวิทยุ เพลง การกล่าวสุนทรพจน์

นอกจากนี้ อาร์เฮลลัล (Ahellal. 1990: 39) กล่าวว่า สื่อการสอนจากเอกสารจริง สามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ สื่อที่ไม่มีข้อความ ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ และภาพเขียนเป็นต้น สื่อที่มีข้อความ ได้แก่ แผ่นพับ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฉลากยา สมุดบัญชีธนาคาร และรายการอาหาร

เอกสารจริงสามารถจำแนกได้ตามรูปแบบการพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่มีข้อความ และสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีข้อความ และจำแนกประเภทของสื่อ คือ สื่อการพิมพ์ และสื่อประเภทเสียง การนำเอกสารจริงมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้รายงานต้องเลือกเอกสารจริงที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถ ของนักเรียน และเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน

3. ความสำคัญและประโยชน์ของเอกสารจริง

สุวรรณี เวทไธสง (2544: 22-23) ได้กล่าวถึงข้อดีของการใช้เอกสารจริงในการเรียน การสอนอ่านภาษาอังกฤษว่า ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ เกิดแรงจูงใจในการเรียน มีประสบการณ์ ค้นเคย กับภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจ และเป็นการเตรียมให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้

ในชีวิตจริงด้วย นอกจากนี้ ยังมีประโยชน์สำหรับผู้สอนในการเลือกใช้และเตรียมการสอน เนื่องจากเอกสารจริงมีมากมายและหาได้ง่าย

วินโดสัน (Widdowson. 1990: 67-68) และวิลเลียม (Williams. 1994: 25) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้เอกสารจริงในทำนองเดียวกันว่า การนำเอกสารจริงมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ใช้ภาษาจริง ซึ่งอยู่ในสถานการณ์นอกห้องเรียนแล้ว เซียฟอสและรีเดนซี (Searfoss; & Readence. 1994: 371) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การนำเอกสารจริงที่พบในชีวิตประจำวันไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียน เพราะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของสิ่งที่เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาคำศัพท์และการใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันเน้นให้ประสบการณ์ตรงกับนักเรียน ดังนั้น การใช้เอกสารจริงจึงเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันเป็นอย่างมาก

หว่องและคนอื่น ๆ (Wong; et al. 1995: 318) กล่าวว่า เอกสารจริงเป็นแหล่งข้อมูล ที่สำคัญในการนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เอกสารจริงช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ด้านการเรียน การใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่เป็นจริง และยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาวิธีการเรียนรู้ ทั้งวิชาภาษาอังกฤษและวิชาอื่นอีกด้วย

พีค็อก (Peacock. 1997: 144-145) กล่าวว่า เอกสารจริงจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากนักเรียนคุ้นเคย และมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเอกสารจริงเหล่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1999: 3-4) และ กอเรียโนโตและมอร์เลย์ (Guariento; & Moley. 2001: 347-349) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เอกสารจริงในการสอนภาษาในทำนองเดียวกันว่า เอกสารจริงช่วยให้นักเรียนได้เผชิญสถานการณ์จริงและได้เรียนรู้วัฒนธรรม หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ของเจ้าของภาษา ช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยกับรูปแบบของภาษาที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และแรงจูงใจในการเรียนภาษา ช่วยให้นักเรียนค้นพบความต้องการ และจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการนำภาษาไปใช้นอกห้องเรียน

มาร์ติเนซ (Martinez. 2002: 188) ได้กล่าวถึงข้อดีของการนำเอกสารจริงมาใช้ในการสอนภาษาไว้ว่า การใช้เอกสารจริงช่วยให้นักเรียนได้ใช้ภาษาจริง ทำให้ทราบความเป็นไปของสิ่ง

ที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน นอกจากนั้นการใช้เอกสารจริงมีรูปแบบของภาษาที่หลากหลาย ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านและเผชิญกับรูปแบบภาษาที่หลากหลาย ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะอ่านและรักการอ่าน

กล่าวโดยสรุป คือ เอกสารจริงช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ ค้นเคยกับภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจในการใช้ภาษา และเป็นการเตรียมให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาที่ใช้จริงไปใช้ได้ถูกต้อง นอกจากนี้เอกสารจริงยังเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความสนใจ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษอีกด้วย

4. เกณฑ์การเลือกใช้อเอกสารจริงในการเรียนการสอน

เอกสารจริงมีหลากหลายและแตกต่างกันในด้านลักษณะของภาษา รวมทั้งระดับความยากง่าย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ในการเลือกเอกสารจริงมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดในการเลือกเอกสารจริงที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

วิสาข์ จิตวัตร (2541: 255) ได้เสนอวิธีการเลือกบทอ่านที่เป็นเอกสารจริงไว้ว่าการเลือกบทอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้อ่าน ครูไม่ควรเลือกเอกสารที่ยากเกินไป จนกระทั่งครูต้องให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างมาก ควรหาบทอ่านที่เป็นเอกสารจริงในระดับที่เหมาะสมกับนักเรียน เนื่องจากผู้อ่านต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านโดยตรง ครูจึงควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสารอย่างมีขั้นตอน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบภายนอกตัวผู้อ่านและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวผู้อ่านมาเป็นปัจจัยสำคัญในการวัดว่า ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้ดีเพียงใดอีกด้วย

โฟลีย์ (Foley. 1990: 37-39) ได้ให้คำแนะนำในการเลือกเอกสารจริงมาใช้ในการสอน ดังนี้

1. เอกสารนั้นควรจะเป็นสิ่งที่นักเรียนไม่เคยพบมาก่อน และสามารถรู้ได้ทันที เช่น หนังสือคู่มือให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเบิกเงินในธนาคารในประเทศไทย
2. ในทางตรงกันข้าม ควรหาเรื่องจากวารสาร หนังสือพิมพ์ หรือเรื่องที่นักเรียนสนใจ เช่น รายงานกีฬาหรือข่าวอื่น ๆ ซึ่งนักเรียนได้เคยพบมาแล้ว สิ่งเหล่านี้นักเรียนมีความรู้เดิมอยู่แล้ว และจะช่วยให้อ่านได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ควรเลือกเอกสารจริงให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ต้องพิจารณาคำศัพท์ สำนวน ว่าซับซ้อนเกินไปหรือไม่ และควรมีภาพ หรือแผนภูมิ เพื่อช่วยให้นักเรียน เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. เอกสารนี้ไม่ควรเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมมากเกินไป เพราะนักเรียน อาจจะเข้าใจได้ยาก ผู้สอนควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับวัฒนธรรมในเรื่องเพื่อเป็นพื้นฐานการอ่านของ นักเรียน บทอ่านไม่ควรยาวเกินไป หรือมีข้อมูลจำนวนมากกว่าระดับความรู้ทางภาษาศาสตร์ของ นักเรียน

แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1999: 7-9) ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกเอกสารจริง ดังต่อไปนี้

1. เลือกเอกสารที่มีความเหมาะสมกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน
 2. ควรเลือกเอกสารที่มีความเหมาะสมด้านข้อมูลความรู้ เช่น ความรู้ด้าน วัฒนธรรม ความรู้ทั่วไป หรือความรู้เฉพาะด้านสาขาวิชา
 3. เลือกเอกสารที่เหมาะสมกับระดับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความยากง่ายของเอกสาร
 4. ควรเลือกเอกสารที่เป็นเรื่องใหม่ ทันสมัย ผู้เรียนมีความคุ้นเคยอยู่บ้าง เพื่อช่วย เพิ่มความสามารถของผู้เรียน
 5. เลือกบทอ่านให้ตรงตามรูปแบบของภาษา และจุดมุ่งหมายในการใช้
- เมอร์เรย์ (Murray. 2001: 32-33) ได้เสนอแนะแนวทางในการเลือกใช้เอกสารจริง ใน การสอนอ่าน ดังนี้

1. เลือกหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนในการเรียน
2. ภาระงานที่นำมาใช้สอนนักเรียนจะต้องชัดเจน และมีประสิทธิภาพ
3. เนื้อหาจะต้องมีรูปแบบที่น่าสนใจ หรือมีคำอธิบายประกอบ และขนาดตัวอักษร ต้องมีขนาดใหญ่เพียงพอเพื่อความสะดวกในการอ่าน
4. เนื้อหาต้องเขียนเป็นภาษาอังกฤษโดยแม่นยำ ถูกต้อง และชัดเจน
5. ผู้สอนต้องมั่นใจว่านักเรียนสามารถปฏิบัติและได้ประโยชน์จากงานนี้

6. เนื้อหาของเอกสารจริงกับกิจกรรมต้องสัมพันธ์กัน ไม่ควรใช้เอกสารจริงใด ๆ เพียงอย่างเดียวกับทุกกิจกรรม

สรุปได้ว่า เอกสารจริงนั้นมีหลากหลายและหาได้ง่าย อีกทั้งยังมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ผู้รายงานได้เลือกเนื้อหาให้ตรงกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นเนื้อหาคัดเลือกมาจากวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ภายในประเทศ และนักเรียนมักจะพบในชีวิตประจำวัน

การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน

การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน หมายถึง การนำเอกสารประกอบการเรียนไปทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

การหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543: 494-495) ได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้สร้างสื่อพอใจว่าหากสื่อมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อนั้นก็มีความคุ้มค่าที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนและคุ้มค่าในการลงทุน การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพที่วัดจากจำนวนนักเรียนที่สอบผ่านแบบทดสอบในแต่ละแบบฝึก และ E_2 คือ ประสิทธิภาพของสื่อกำหนดเป็นร้อยละของผลเฉลี่ยที่นักเรียนตอบแบบทดสอบถูก และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งปกติมักตั้งไว้ 80/80

การคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543: 495) ได้เสนอสูตรคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรืองาน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum X}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543: 496-497) ได้กำหนดขั้นตอนในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. 1 : 1 (การทดลองแบบเดี่ยว) คือ ทดลองกับนักเรียน 3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง อย่างละ 1 คน หาประสิทธิภาพแล้วปรับให้ดีขึ้น
2. 1 : 10 (การทดลองแบบกลุ่ม) ทดสอบกับผู้เรียน 6 – 10 คน (ละผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง
3. 1 : 100 (การทดลองภาคสนาม) ทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40 – 100 คน คำนวณประสิทธิภาพของสื่อ ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ยอมรับ หากแตกต่างกันมาก ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนใหม่ โดยยึดสภาพความเป็นจริงเป็นเกณฑ์

เผชิญ กิจกรรมการ (2544: 51) กล่าวว่า วิธีการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนที่สร้างขึ้นมี 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมด้านการนำไปใช้ และผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพต่อไป

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย เช่น บทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน ชุดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ ชุดฝึก ชุดกิจกรรม เอกสารประกอบการเรียน หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นต้น การหาประสิทธิภาพของสื่อส่วนใหญ่ใช้วิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะพิจารณาร้อยละการทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อยโดยแสดงค่าเป็นตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

จากการศึกษาการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้จากนักการศึกษา ผู้รายงานได้กำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนชุด English in Daily Life สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นการประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ โดยตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบท้ายเรื่องของเอกสารประกอบการเรียนทั้งหมด 8 เรื่อง ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

- เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
- $\sum X$ แทน คะแนนของนักเรียนทุกคนที่ได้จากแบบฝึกหัดและ
แบบทดสอบท้ายเรื่องในเอกสารประกอบการเรียนรวมกัน
- A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบท้ายเรื่องใน
เอกสารประกอบการเรียนรวมกัน
- N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

- เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
- $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
- B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
- N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

1. ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

คำว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) นักวิชาการและนักการศึกษา มีการเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ภัทรา นิคมานนท์ (2544: 127) ได้กล่าวว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่เด็กได้เรียนรู้มา ในอดีตว่ารับรู้ได้มากน้อยเพียงใด โดยทั่วไปแล้วมักใช้หลังจากทำกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว เพื่อประเมิน การเรียนการสอนว่าได้ผลเพียงใด

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 122) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ในเนื้อหาและจุดประสงค์ในรายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือหลักของการวัดผล

สมนึก ภัททิยธนี (2546: 78) ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือเขียนข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้าง

กรอนลันด์และลินด์ (Gronlund; & Linn. 1990: 1) ให้แนวคิดว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อการวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีหน้าที่หลักสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ที่ใช้วัดความรู้ความสามารถด้านเนื้อหา วิชาการและทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคน

2. ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538: 170-176) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับ อรุณช ศรีสะอาด (2551: 49) ไว้ว่า แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบของครูที่สร้างขึ้น กับแบบทดสอบมาตรฐาน

1. แบบทดสอบของครูที่สร้างขึ้น หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งจะ เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน ว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใด บกพร่องตรงไหนจะได้สอนซ่อมเสริม หรือวัดดูความพร้อมที่จะขึ้นบทเรียนใหม่ ตามแต่ที่ครูปรารถนา

2. แบบทดสอบมาตรฐาน สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา หรือจากครูที่ สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้งจนกระทั่งมีคุณภาพดีพอจึงสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ของแบบทดสอบนั้น ใช้เป็นหลักเพื่อเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนเรื่อง ใด ๆ ก็ได้ หรือใช้สำหรับครูวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ในเด็กแต่ละคนก็ได้ ข้อสอบมาตรฐาน

นอกจากจะมีคุณภาพของแบบทดสอบสูงแล้วมาตรฐานในด้านวิธีการดำเนินการสอบ ยังมีมาตรฐานในการแปลคะแนนด้วย

ทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างและแบบทดสอบมาตรฐาน มีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน คือจะเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้สอนนักเรียนไปแล้ว สำหรับพฤติกรรมที่ใช้วัด จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ มักนิยมใช้หลักตามที่ได้จากผลการประชุมของนักวัดผล ซึ่งบลูม (Bloom) ได้สรุปว่าการวัดผลด้านสติปัญญาควรวัดพฤติกรรมดังนี้

1. วัดด้านความรู้-ความจำ เป็นคำถามที่วัดความสามารถที่ระลึกออกมาได้ หรือจำได้นั่นเอง เช่น ถามคำศัพท์ นิยาม สถานที่ เวลา เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้สอนกันมาแล้วจึงเอามาถาม
2. วัดด้านความเข้าใจ เป็นข้อคำถามที่วัดความสามารถในการจับใจความสำคัญจากเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
3. วัดด้านการนำไปใช้ เป็นข้อคำถามที่วัดความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ ๆ
4. วัดด้านการวิเคราะห์ เป็นคำถามที่วัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมายสิ่งใด นอกจากนั้นยังมองว่าส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญนั้นเกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง
5. วัดด้านการสังเคราะห์ เป็นข้อคำถามที่วัดความสามารถในการผสมส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน เป็นการวัดว่านักเรียนจะสามารถนำเอาความรู้แต่ละหน่วยมาจัดกันเป็นหน่วยใหม่ขึ้น หรือโครงสร้างใหม่ที่ต่างจากของเดิมได้หรือไม่
6. วัดด้านการประเมินค่า เป็นคำถามที่วัดความสามารถในการวินิจฉัยตีราคาโดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์

สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น และแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life นี้ผู้รายงานได้ใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2545: 178-179) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 ขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของการสอบให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุเป็นข้อ ๆ และให้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จะทำการทดสอบ
2. กำหนดโครงเรื่องของเนื้อหาสาระที่จะทำการทดสอบให้ครบถ้วน
3. เตรียมตารางเฉพาะหรือผังแบบทดสอบเพื่อแสดงถึงน้ำหนักของเนื้อหาวิชาในแต่ละส่วน และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการทดสอบให้เด่นชัด สั้นกะทัดรัดและได้ใจความชัดเจน
4. สร้างข้อกระทงทั้งหมดที่ต้องการจะทดสอบให้เป็นไปตามสัดส่วนของน้ำหนักที่ระบุไว้ในตารางเฉพาะ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2550: 97-99) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรการสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรควรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบโดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เป็นผล การเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์
3. การกำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง โดยศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่า จะเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ
4. เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและสอดคล้อง

5. ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วมีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลองโดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ การทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริงแล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพ หรือมีคุณภาพไม่ดีพออาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4. การหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

จากหลักเกณฑ์การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่กล่าวมาข้างต้น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นั้นต้องมีการหาคุณภาพ โดยมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบนั้น ๆ

ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง เครื่องมือนั้นสามารถวัดได้ตามสิ่งที่ต้องการจะวัด หรือวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะวัด ในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Item Objective Congruence) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	คะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ลัวิน สายยศและอังคณา สายยศ (2538: 209-211) ได้กล่าวถึงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบไว้ดังนี้

ความยากง่าย (Difficulty) เครื่องมือวัดที่จะต้องหาค่าความยากง่ายนั้น ส่วนมากเป็นเครื่องมือทางสติปัญญา เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือประเภทนี้ต้องมีคุณภาพด้านความยากง่ายพอเหมาะคือเด็กสามารถทำถูก 50 เปอร์เซ็นต์ แต่การที่จะออกข้อสอบให้มีความยากง่ายพอดีนั้น ไม่ใช่สิ่งที่จะทำกันได้ง่าย ๆ จึงยึดเอาค่า p ระหว่าง .20 ถึง .80 โดยสูตรการคำนวณค่าความยากง่ายของข้อสอบ คือ

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ดัชนีความยาก
	R	แทน	จำนวนผู้ที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

อำนาจจำแนก (Discrimination) ข้อคำถามใดในเครื่องมือวัดมีค่าอำนาจจำแนกดี หมายถึง ข้อคำถามนั้นสามารถแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน โดยนิยมแบ่งกลุ่มสูงเป็น $\frac{1}{2}$ คือ 50 เปอร์เซ็นต์ และกลุ่มต่ำ $\frac{1}{2}$ คือ 50 เปอร์เซ็นต์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่า $\frac{1}{3}$ ของจำนวนทั้งหมด ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นบวกสูงแปลว่าอำนาจจำแนกดี แต่ถ้ามีค่าเป็นลบหรือ 0 ถือว่าอำนาจจำแนกใช้ไม่ได้ ค่าอำนาจจำแนกที่ถือว่าจำแนกคนเก่งและอ่อนจะได้อาศัยค่าอยู่ตั้งแต่ .02 ขึ้นไป

$$D = \frac{R_U - R_L}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ	D	แทน	ดัชนีอำนาจจำแนก
	R_U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	R_L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

ลัวน สายยศและอังคณา สายยศ (2538: 197-198) ได้อธิบายถึงสูตรการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบด้วยวิธีแบบคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ว่า การหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีนี้ เครื่องมือจะต้องมีลักษณะที่วัดองค์ประกอบร่วมกัน และคะแนนแต่ละข้อต้องอยู่ในลักษณะที่ ถ้าทำถูกได้ 1 คะแนน ทำผิดได้ 0 คะแนนเท่านั้น โดยมีสูตรในการหาค่าความเชื่อมั่นอยู่ 2 สูตร คือ KR-20 กับ KR-21 ซึ่งสูตรแบบ KR-21 จะเป็นการคำนวณที่เหมาะสมกับข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายของข้อสอบเท่ากันทุกข้อ ในที่นี้จึงจะกล่าวถึงสูตร KR-20 ดังนี้

$$r_{11} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_{11}	=	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	=	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	=	สัดส่วนของผู้เรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	=	สัดส่วนของผู้เรียนที่ตอบผิดในแต่ละข้อ = $1 - p$
	S^2	=	ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

โดย

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ X = คะแนนแต่ละคนที่ตอบถูก

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนของผู้เรียนที่ตอบถูก

N = จำนวนผู้เข้าเรียนทั้งหมด

จากการศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักการศึกษาข้างต้น ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์ และพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ เลือกชนิดของข้อสอบ ศึกษาวิธีสร้างเขียนข้อสอบและตรวจทาน ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองใช้ วิเคราะห์หาคุณภาพและปรับปรุง นำมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจหรือความพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

ประสาท อิศรปริดา (2547: 300) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตที่มีประสิทธิภาพไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนอง

กฤตวรรณ จึงพัฒนา (2547: 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมนั้น ๆ หรือการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ

ศรีสุดา ญาติปลื้ม (2547: 69) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ พอใจ หรือเป็นเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังในทางที่ดี ทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกเมื่อได้รับความสำเร็จ ความต้องการหรือแรงจูงใจ

บัญชา วิทยาไพโรจน์ (2549: 51) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

โคเลสนิค (Kolesnik. 1970: 267) ให้นิยามของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นการแปลความหมายหรือการลงความเห็นที่เกิดจากข้อเท็จจริง ซึ่งแต่ละบุคคลคิดว่าถูกต้อง แต่คนอื่น ๆ อาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

วอลเลย์สทิน (Wallerstein. 1971: 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนแต่คาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มีจากการสังเกตพฤติกรรมเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจเท่านั้น

จากการให้ความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ดีใจ พอใจ มีความรู้สึกดีและมีความสุขที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ และความพึงพอใจในการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึก ชอบ ดีใจ พอใจ มีความรู้สึกที่ดีและมีความสุขที่ได้เรียนและปฏิบัติกิจกรรมการเรียน มีความต้องการและมุ่งมั่นที่จะเรียนจนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ คือ

มาสโลว์ (Maslow. 1990: 69-80) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการว่ามนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอ ธรรมชาติของมนุษย์นั้นเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างหนึ่งแล้ว ก็จะมีความต้องการอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน คือความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่เหมาะ ความต้องการอีกอย่างก็อาจเกิดขึ้นได้ ลักษณะเฉพาะ

ของมนุษย์คือ การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ปรารถนานั้นคือ เมื่อใดมีความปรารถนาเกิดขึ้น ก็จะมีแรงขับและการกระทำที่จะถูกปลุกเร้าแล้วก็เกิดความพึงพอใจขึ้น

มาสโลว์มีความเชื่อว่าการที่คนเราจะพัฒนาให้ตนเองได้บรรลุถึงศักยภาพแห่งตนได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสามารถสนองต่อความต้องการในระดับต้นเสียก่อน ซึ่งตราบใดที่ความต้องการในระดับต้นนั้นยังไม่ได้รับการตอบสนอง การที่จะบรรลุศักยภาพแห่งตนก็ย่อมจะเป็นไปไม่ได้

มาสโลว์ได้เสนอแนวคิดของการจัดลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการระดับพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการในสิ่งที่ทำให้รู้สึกมั่นคงคาดการณ์ได้และมีขั้นตอนที่แน่นอน เมื่อใดที่เด็กรู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัย หรือไม่แน่ใจในสิ่งที่จะเกิดความกลัว และถ้าสิ่งนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ เขาจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดความมั่นคงทางจิตใจ ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม
3. ความต้องการความรักและความเป็นพวกเดียวกัน (Love and Belongingness Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การได้รับการยอมรับและการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
4. ความต้องการรู้จักคุณค่าของตนเอง (Needs for Self-Esteem) ได้แก่ ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการให้ผู้อื่นชื่นชม และมีความภาคภูมิใจในตนเอง
5. ความต้องการการบรรลุถึงศักยภาพแห่งตน (Needs for Self-Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการประสบผลสำเร็จในทุกอย่างตามความคาดหวัง เพื่อพัฒนาตนให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเป็นตัวของตัวเอง และมีอารมณ์ขั้นในระดับสูง

ผ่องพรรณ ศรีสมหวัง (2548: 70–71) เสนอทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ ซึ่งสรุปออกมาเป็นกฎการเรียนรู้ 3 ข้อ ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กล่าวถึงสภาพความพร้อมของนักเรียนทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทางร่างกาย หมายถึงความพร้อมทางวุฒิภาวะ ทางด้านจิตใจคือ

ความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ถ้าเกิดความพึงพอใจย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ ถ้าเกิดความไม่พึงพอใจ จะทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ หรือทำให้การเรียนหยุดชะงักไป

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กล่าวถึงการสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) กฎนี้กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรม การเรียนรู้แล้วว่าถ้าได้รับผลที่พึงพอใจ นักเรียนย่อมอยากจะเรียนรู้อีกต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ นักเรียนย่อมไม่อยากจะเรียนรู้หรือเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ถ้าจะทำให้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมั่นคงถาวรต้องให้ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล

จากแนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก เมื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมวิธีการ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อสนองตอบความพึงพอใจ ให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง

3. การวัดความพึงพอใจ

ได้มีผู้กล่าวถึงวิธีการวัดความพึงพอใจ คือ

ประภาพันธ์ พลายนจันทร์ (2546: 6) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

จากวิธีการดังกล่าว สรุปได้ว่าการวัดความพึงพอใจนั้น เป็นการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่สามารถตรวจสอบด้วยวิธีต่าง ๆ ได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถามหรือแบบวัดความพึงพอใจ แต่ในที่นี้ผู้วิจัยเลือกวิธีใช้แบบวัดโดยใช้แบบวัดความพึงพอใจของลิเคิร์ท เพราะเป็นที่นิยมและใช้กันอย่างแพร่หลาย

4. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ท

การสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ท (The Likert Technique) มีหลักการสร้างซึ่งมีผู้สรุปขั้นตอนการสร้างไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ลิวิน สายยศและอังคณา สายยศ (2538: 183-184) กล่าวถึงวิธีสร้างแบบทดสอบเจตคติหรือแบบทดสอบความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ท ว่ามีหลักดังนี้

1. การรวบรวมข้อความ แต่ละข้อความนั้นอาจเขียนขึ้นเองหรือนำมาจากผู้อื่น และควรเป็นข้อความที่คนมีเจตคติต่างกัน จะตอบแตกต่างกันทันที ภาษาที่ใช้ไม่มีความหมายเป็นสองแง่
2. ตรวจสอบข้อความ ให้พิจารณาดูว่าข้อความที่นำมาใช้นั้นสอดคล้องกับการตอบเพียงใด เช่น การกำหนดให้ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งนั้น สอดคล้องกับข้อความที่ถามหรือไม่ เพราะการตอบบางข้อความจะต้องตอบในรูปของชอบ ไม่ชอบ เป็นต้น

3. การทดลองขั้นต้น เมื่อตรวจสอบข้อความแน่ใจว่าได้ข้อความที่รัดกุมดีแล้ว
4. กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็นการกำหนดว่าตัวเลือกใดในแต่ละข้อความใด ควรจะให้น้ำหนักคะแนนเท่าใด

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ (2549: 141-143) ได้สรุปถึงวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ทไว้ ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของความพึงพอใจที่ต้องการวัด ตามหลักเกณฑ์การสร้างข้อความวัดความพึงพอใจ ต้องพยายามกำหนดโครงสร้างของความพึงพอใจที่ต้องการวัดให้แน่นอน

ชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดทั้งหมด ซึ่งเป็นการพัฒนาให้แบบวัดความพึงพอใจมีความตรงตามเนื้อหา

2. สร้างข้อความวัดความพึงพอใจขึ้นตามโครงสร้างที่กำหนด ซึ่งอาจรวบรวมข้อความเกี่ยวกับความพึงพอใจในเรื่องนั้นจากเอกสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือจะส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบมาให้ แล้วคัดเลือกจากคำตอบมาสร้างเป็นข้อความวัดความพึงพอใจก็ได้ จำนวนข้อที่สร้างจะมากน้อยเท่าใดนั้น ถือหลักว่าครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดตามโครงสร้างของความพึงพอใจที่กำหนดเป็นสำคัญ และควรมีข้อความที่เป็นบวกและเป็นลบคละกันเป็นจำนวนพอ ๆ กัน

3. กำหนดมาตรวัดให้แต่ละข้อความโดยให้เป็น 5 มาตรวัด จาก เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และให้คะแนนมาตรวัดโดยยึดหลัก ดังนี้

3.1 ข้อความที่สนับสนุนหรือมีลักษณะเป็นบวกต่อเรื่องที่ต้องการวัดจะให้คะแนน 5 4 3 2 1 จากเห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เรียงตามลำดับ

3.2 ข้อความที่ต่อต้านหรือมีลักษณะเป็นลบต่อเรื่องที่ต้องการวัดจะให้คะแนน 1 2 3 4 5 จากเห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เรียงตามลำดับ

4. นำข้อความวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นทั้งหมดรวมเป็นแบบวัดให้คละกันไปแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้จริง ซึ่งไม่ควรน้อยกว่า 40 คน

5. นำผลการทดลองมาใช้วิเคราะห์เพื่อหาอำนาจจำแนกของแต่ละข้อดังนี้

5.1 นำผลการทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดในข้อ 3 รวมคะแนนที่ได้ของแต่ละคน

5.2 นำคะแนนรวมของแต่ละคนมาเรียงกันจากมากไปน้อยหรือจากน้อยไปหา มากก็ได้

5.3 คัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนสูง 1 ใน 4 (ร้อยละ 25) และผู้ที่ได้คะแนนต่ำ 1 ใน 4 (ร้อยละ 25) ให้เป็นตัวแทนของกลุ่มที่ใช้ทดลอง

5.4 นำผลการตอบของผู้ที่ได้คะแนนสูงและได้คะแนนต่ำจากข้อ 5.3 มาหาจำนวนผู้เลือกตอบในแต่ละมาตรวัด แยกเป็นกลุ่มสูง (ผู้ที่ได้คะแนนสูง 1 ใน 4) และกลุ่มต่ำ (ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ 1 ใน 4)

5.5 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และความแปรปรวนของคะแนน (Variance) แต่ละข้อในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มด้วย t-test

5.6 คัดเลือกข้อความที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากค่า t ที่คำนวณได้ ถ้าค่า t ที่คำนวณได้ของข้อความใดมากกว่าค่า t ในตารางที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = .05$ แสดงว่าข้อความนั้นมีความจำเป็นแก่ใจได้ สามารถแยกความพึงพอใจของผู้ที่เห็นด้วยกับผู้ที่ไม่เห็นด้วยออกจากกันได้ หรืออีกนัยหนึ่งผู้ที่ตอบว่าเห็นด้วยหมายความว่าเห็นด้วยจริง ๆ แต่ถ้าข้อความใดได้ค่า t น้อยกว่าค่า t ในตารางก็แปลความหมายในทางตรงข้ามกับเมื่อค่า t มีค่ามากกว่าค่า t ในตารางดังกล่าวแล้ว ฉะนั้นในการคัดเลือกข้อความที่จะนำไปใช้จริงจึงต้องเลือกเอาข้อความที่มีค่า t ที่คำนวณได้มากกว่าค่า t ในตาราง ซึ่งถ้าหากนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประมาณ 40 คน แล้ว ค่า t ที่คำนวณได้จะต้องมากกว่า 2.0 ขึ้นไปจึงจะถือว่าเป็นข้อความที่สามารถใช้วัดความพึงพอใจได้

5.7 หาความเที่ยงของแบบวัดความพึงพอใจ เมื่อคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกได้แล้ว รวมเข้าเป็นแบบวัดชุดหนึ่ง โดยเรียงลำดับข้อความให้ละเอียดถี่ถ้วน จากนั้นนำผลการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเดิมมาตรวจให้คะแนนใหม่ แล้วนำผลไปหาค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในด้วยวิธีการแบ่งครึ่งหรือวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)

จากหลักและวิธีการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ท ประกอบด้วย การกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาที่ต้องการวัด สร้างข้อความตามโครงสร้างและเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้พร้อมกับกำหนดมาตรวัดในแต่ละข้อให้เป็น 5 มาตรวัด โดยพิจารณาจากข้อความว่าเป็นข้อความเชิงสนับสนุนหรือต่อต้าน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองภาคสนาม เพื่อนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความพึงพอใจข้างต้น ผู้รายงานได้กำหนดข้อความที่สนับสนุน และมีลักษณะเป็นบวกต่อเอกสารประกอบการเรียนชุด English in Daily Life โดยให้คะแนน 5 4 3 2 1 จากเห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เรียงตามลำดับ แล้วหาความเที่ยงของแบบวัดด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

วิไลรัตน์ วสุรีย์ (2545: Online) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน โดยทำการสุ่มนักเรียนจำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบไปด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโดยใช้เอกสารจริงเกี่ยวกับท้องถิ่น แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง และแบบทดสอบวัดความพึงพอใจ ผลการทดลองพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านโดยใช้เอกสารจริงเกี่ยวกับท้องถิ่นมีค่าเท่ากับ 87.80/80.50 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพดีมาก ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05

สุทธิรา ปลั่งแสงมาศ (2550: 43-55) ศึกษาการใช้เอกสารจริงที่เน้นสื่อในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เขตบางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้เวลาในการทดลอง 12 คาบๆ ละ 50 นาที แบบแผนการทดลองที่ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังการใช้เอกสารจริงในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการใช้เอกสารจริงที่เน้นสื่อในชีวิตประจำวันในการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษ

ภัทรา ยศปัญญา (2550: บทคัดย่อ) ใช้เอกสารประกอบการเรียน เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง การท่องเที่ยวแห่งอุทยานแห่งชาติภูกระดึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการเรียนเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่องการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติภูกระดึง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.81/75.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระหว่างเรียนโดยรวมเท่ากับ 44.39 คิดเป็นร้อยละ 88.78 และคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.76 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนเพื่อฝึกทักษะ

การอ่านจับใจความ เรื่องการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติภูกระดึง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ชวพร ทับศรี (2550: บทคัดย่อ) ได้จัดทำรายงานการใช้เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากสื่อจริง ผู้ศึกษาแบ่งการทดลองเป็น 3 ครั้งในการจัดการเรียนรู้เรื่อง News โดยสังเกตผลการเรียนรู้และปัญหาที่พบเพื่อนำมาแก้ไขในการทดลองครั้งต่อไป ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ วงจรที่ 1 นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 80 และคะแนนจากการทำแบบฝึกคิดเป็นร้อยละ 78 วงจรที่ 2 นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านได้ดียิ่งขึ้นที่ร้อยละ 87.5 และคะแนนจากการทำแบบฝึกอยู่ที่ร้อยละ 87.16 วงจรที่ 3 นักเรียนพัฒนาการอ่านได้ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 90 และสามารถทำคะแนนจากการทำแบบฝึกได้ร้อยละ 88.7 จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การใช้เอกสารประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้สื่อภาพจริง ทำให้ครูผู้สอนได้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาทักษะการอ่านเพิ่มมากขึ้น

จรรยา ชาญสมุทร (2551: 26-38) ศึกษาการใช้เอกสารจริงเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา 30 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) บทอ่านที่ใช้ในการทดลองเป็นบทอ่านที่มีใจความสั้น เช่น โฆษณาร้านอาหาร รายการโทรทัศน์ พยากรณ์ดวงชะตา ฉลากยา เป็นต้น โดยมีการทำกิจกรรมทั้งแบบเดี่ยว จับคู่ และการทำงานแบบกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า หลังการใช้เอกสารจริงนักเรียนมีการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการใช้เอกสารจริงในการอ่านภาษาอังกฤษ

ภานุมาศ เชื้อเพชร (2551: Online) ได้รายงานผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง Myself, My School, My Routine ผลการทดลองพบว่า ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.78/84.73, 82.48/82.62 และ 93.89/85.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ทุกบทเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 27.50, 25.00

และ 26.25 ตามลำดับ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ออกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด

ผกาภรณ์ ผดุงกิจ (2552: 36-50) ทำการศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีการจัดกิจกรรมการอ่านที่เป็นขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมก่อนการอ่าน เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของนักเรียน ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจในเรื่องที่จะอ่าน กิจกรรมระหว่างอ่าน ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยการฝึกทักษะการอ่านต่าง ๆ ในแต่ละบทอ่าน กิจกรรมหลังการอ่าน นักเรียนได้นำข้อมูลจากการอ่านมาประกอบความรู้ ความคิด และประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่มีอยู่มาประยุกต์ โดยใช้กระบวนการแบบบูรณาการไปสู่ทักษะอื่น ผลการทดลองพบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โดยคะแนนก่อนการเรียนมีค่าเฉลี่ย 16.74 และหลังการเรียนมีค่าเฉลี่ย 20.60 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการสังเกตพฤติกรรมด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยครูผู้สอนเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมอยู่ในระดับดี นักเรียนประเมินตนเองด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยนักเรียนประเมินตนเองจากระดับพอใช้มาเป็นระดับดี

อรอนงค์ จันทรา (2552: Online) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษโดยอิสระ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนรายวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษโดยอิสระ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษโดยอิสระ มีค่าประสิทธิภาพ 75.2/78.33 ถือได้ว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเอกสารประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับดีมาก

สาธิตา วัฒนโศคากุล (2553: Online) ได้วิจัยผลจากการพัฒนาเอกสารคำสอนที่เน้นเชิงรุก (Active Learning) เพื่อใช้ในการสอนวิชา Experiential English II กับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จำนวน 29 คน ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียนเสริมเนื้อหาจากหนังสือที่นักศึกษาใช้เรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ทั้งหมดจำนวน 4 เรื่อง โดยครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ โดยเน้นการใช้จริงของนักศึกษาในการเรียนรู้ ในด้านการอ่าน ผู้วิจัยได้กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้ทั้งแบบเดี่ยวและกลุ่ม คือ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ ผลการวิจัย พบว่าหลังการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเกรดเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 29 คน และนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการใช้เอกสารประกอบการเรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เดเมอร์แคน (Demircan. 2004: Online) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนระหว่างการใช้เอกสารจริงและบทเรียนตามหลักสูตรของนักเรียนเกรด 9 ในการเรียนอ่านไวยากรณ์จำนวน 2 บท โดยกลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับเอกสารจริงในการเรียนรู้ และกลุ่มควบคุมคือกลุ่มที่เรียนตามหลักสูตรปกติ โดยหลังการทดลองผู้ศึกษาใช้ข้อสอบเพื่อวัดผล แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนด้วยเอกสารจริง โดยผู้ร่วมทำการทดลองคือ ครูจำนวน 17 คนและนักเรียนทั้งหมด 54 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 24 คนและกลุ่มควบคุม 30 คน ก่อนการทดลอง นักเรียนทั้ง 54 คนได้ทำการทดสอบก่อนเรียน ผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มทดลองสามารถทำแบบทดสอบได้คะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือจากหลักสูตร และสามารถทำคะแนนได้มากขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนขึ้นอีกด้วย นั่นคือ บทที่ 1 กลุ่มทดลองทำคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 12.71 กลุ่มควบคุมทำคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 7.47 บทที่ 2 กลุ่มทดลองทำคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 8.54 กลุ่มควบคุมทำคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.06และทั้งครูและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยเอกสารจริงมากกว่า เพราะพบว่าการเรียนด้วยเอกสารจริงทำให้นักเรียนมีการพัฒนามากขึ้น

อาจาอี (Ajayi. 2005: online) ได้ศึกษาความจำเป็นของครูและการออกแบบสื่อการเรียนการสอน กรณีศึกษาการวิเคราะห์เอกสารประกอบการเรียนภาษาหรือการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กล่าวว่า หนังสือเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการเรียนภาษาในโรงเรียน

ประถมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้รับการออกแบบมาสำหรับครูเพราะมีการระบุตัวชี้วัดที่ชัดเจนสำหรับการสอนและการมีส่วนร่วมในห้องเรียน แต่การออกแบบหนังสือเรียนที่ผลิตออกมาก่อนการสอนนั้น ไม่ได้มีการประเมินให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบการสอนของครูและรูปแบบการสอนภาษาที่หลากหลายในชั้นเรียน การศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาผลของการใช้หนังสือเรียนชุดดังกล่าว ในการเรียนการสอนในด้าน ความสนใจ ความต้องการ และความพึงพอใจของครูผู้สอน เมื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริงโดยครูในระดับชั้นประถมศึกษา 100 คน พบว่า บางกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน เนื้อหาที่กำหนดไม่สามารถยืดหยุ่นได้ในบางจุด และในบางครั้งนักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมที่กำหนดมาให้ได้ เนื่องจากเนื้อหามีความยากเกินไป ครูผู้สอนทั้ง 100 คนและผู้ศึกษามีความคิดเห็นตรงกัน คือ นอกจากการใช้หนังสือเรียนแล้ว ควรจะมีสื่อการเรียนการสอน เช่น เอกสารประกอบการเรียน เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาในการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น เช่น เพิ่มความน่าสนใจ ความทันสมัย ความเหมาะสมกับสถานการณ์จริง และความเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน

เบอร์ราโด (Berardo. 2006: Online) ได้ศึกษาถึงการใช้เอกสารจริงในการช่วยการอ่าน เพื่อที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงภาษาที่ใช้จริง และมุ่งหวังให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและความเข้าใจมากขึ้นในการอ่าน และการอ่านในเอกสารอื่น ๆ ที่หลากหลาย โดยในที่นี้ผู้ศึกษาได้ใช้เอกสารจริงที่มาจากอินเทอร์เน็ต หน้าที่หลักของผู้สอนคือการช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการอ่านจากเอกสารที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบจากนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยสาขา วิศวกรรมศาสตร์ หนึ่งในหนังสือที่ถูกมอบหมายให้นักศึกษาอ่านให้จบเมื่อเรียนจบวิชาคือ Oxford English for Electrical and Mechanical Engineering พบว่า นักศึกษาไม่มีความสนใจที่จะอ่านให้จบ แต่เมื่อผู้ศึกษาได้นำเอาเอกสารจากทางอินเทอร์เน็ตเข้ามาประยุกต์ในการอ่านเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้ทักษะในการอ่านต่าง ๆ เช่น Skimming, Scanning เป็นต้น พบว่า นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น และทำให้ภาระหน้าที่ของครูผู้สอนลดลงด้วย

อัลมุลซารัมและอิบราฮิม (Al-Musallam; & Ibrahim. 2009: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่มีต่อการอ่านโดยใช้เอกสารจริงสำหรับการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในประเทศซาอุดีอาระเบีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยจำนวน 32 คน และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

มี 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามทัศนคติของอาจารย์ และแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อการใช้ออกสารประกอบการเรียนในเชิงบวก ซึ่งการสอนอ่านควรใช้ทั้งสื่อของจริงร่วมกับหนังสือเรียน และจากการวิเคราะห์ทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้ t-test พบว่าทัศนคติของนักศึกษาในเชิงบวกสูงกว่าของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สรุปได้ว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ออกสารประกอบการเรียนที่เป็นเอกสารจริง จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้รายงานเห็นคุณค่าเป็นอย่างยิ่งจนเกิดแรงบันดาลใจให้สร้างสื่อประเภทเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน ๒๒๒๐๓ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียนตามขั้นตอนและมีการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนชุดนี้ พร้อมทั้งข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่าน เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนและเก็บรวบรวมผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อเอกสารประกอบการเรียน

เอกสารประกอบการเรียนชุดนี้ มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 8 เรื่อง ได้แก่

เรื่องที่ 1 Signs and Notices

เรื่องที่ 2 Go Shopping

เรื่องที่ 3 Weather Forecast

เรื่องที่ 4 Instructions

เรื่องที่ 5 Medicine Labels

เรื่องที่ 6 Job Applications

เรื่องที่ 7 Graphs

เรื่องที่ 8 Travel

โครงสร้างเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนแต่ละเล่มจะสอดคล้องกับขั้นตอนการสอน
อ่านเพื่อการสื่อสาร ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนกับขั้นตอนการอ่านเพื่อการสื่อสาร

ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร	โครงสร้างเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life
ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading)	Warm Up: เป็นกิจกรรมสั้น ๆ เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่การอ่าน โดยนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่นักเรียนจะต้องอ่านใน เล่มนั้น ๆ
ขั้นขณะอ่าน (While-Reading)	Handout: ประกอบไปด้วยเนื้อหาที่นำมาจากเอกสารจริง เช่น ป้ายสัญญาณต่าง ๆ ข่าวพยากรณ์อากาศ ฉลากยา และ โบรชัวร์สถานที่ท่องเที่ยว โรงแรม เป็นต้น รวมทั้งโครงสร้าง ไวยากรณ์และคำศัพท์
ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)	Worksheet 1-4: กิจกรรมเดี่ยวเพื่อทดสอบความเข้าใจของ นักเรียนหลังจากอ่านเนื้อหา Worksheet 5: กิจกรรมกลุ่มที่ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จาก การอ่านมาทำชิ้นงานของตนเอง Posttest: แบบทดสอบท้ายบทจำนวน 10 ข้อ